

i Loven af 26de Februar 1869, nemlig § 5, der indeholder disse 2 Bestemmelser, at enten kan der gives Garanti for hele Anlægget med 3,700,000 Rbd. eller med et forholdsviis mindre Beløb for Sektioner deraf, dog ikke over 350,000 Rbd. pr. Mil. Det forekommer mig og er forekommet mig at være en helt naturlig Betragtning af denne Paragraph at sige: Der indeholdes i denne ene Fundamentalbestemmelse det, der, om jeg saa maa sige, er Regnefaktor i hele Opgaven, nemlig 350,000 Rbd. pr. Mil, og ved at fuldføre et Regnestykke, som er opgjort for den Bane, der ved Loven er Spørgsmaal om, og hvis Længde anslaaes til noget over 10 Mil, er man kommen til at sige, at der kan gives for hele Banen 3,700,000 Rbd. Naar man nu er i den Nødvendighed at maatte uden at skulle gjøre Vold paa Loven vælge mellem en af disse Bestemmelser, forekommer det mig at være naturligt, at man vælger den, der kan bruges for begge Love, nemlig den, som betinger Garanti pr. Mil, og det er efter denne Betragtning, at man har troet at kunne give 350,000 Rbd. pr. Mil. Dersom man ikke vilde dette, var man nødsaget til at lægge en anden Betydning i § 5 af Loven af 26de Februar 1869, end der naturlig ligger i den, og end der tilkjendegives ved det Ord „forholdsviis“. Man er da nødt til at fortolke dette Ord i Loven saaledes, at der ikke kan gives mere end 3,700,000 Rbd. for hele Banen, men der er Intet til Hinder for, at man kan give for Sektioner af den indtil 350,000 Rbd. pr. Mil. Denne Fortolkning er bleven den, som Regjeringen er bleven staaende ved. Nu ville De maasse sige: Ja, det er sandt, Loven af 25de Juni 1870 er ikke affattet saaledes, som den burde affattes, men gaa derfor til Forhandlingerne, og lad os se, hvad disse sige. Jeg er nu imidlertid paa ingen Maade enig med den ærede Ordfører i, at disse Forhandlingers Resultat skulde være saa overordentlig sikkert. Det er i og for sig en betænkkelig Ting at skulle ty til Forhandlingerne, naar Taler er om at fortolke en Lov, og det er endnu mere betænkeligt, naar Spørgsmaalet er om en Sernbanelov; thi der kan, som figura viser, fremkomme høist modstridende og i forskjellige Ret-

ninger gaaende Udtalelser fra ærede Medlemmers Side. Dette er saaledes ogsaa Tilfældet i den Forhandling, hvortil jeg her figter, og navnlig er det Tilfældet i et vigtigt Punkt, som jeg strax skal tillade mig at fremhæve. Det er med Hensyn til, hvorvidt Loven hjemler Berettigelse til at give Koncession for en smalsporet eller en bredsporet Bane; thi vel var det de ærede Forslagsstilleres Forudsætning, at der kun kunde være Tale om en smalsporet Bane, men det blev fra andre Medlemmers Side her i Salen gjort gjældende, at det ikke var værd at slaa dette fast, og man erkjendte fra alle Sider, at Loven, som den er formuleret, giver Berettigelse til at give Koncession baade paa en smalsporet og paa en bredsporet Bane. Ikke destomindre holdt Forhandlingerne sig væsentlig til den Forudsætning, at der handlede om en smalsporet Bane, og det er navnlig under denne ikke blot tænkte, men udtrykkelig udtalte Forudsætning, at den daværende Indenrigsminister udtalte sig om Sagen og paa Regjeringens Vegne meddelte, at den ikke vilde gaa til nogen høiere Garanti end 3,700,000 Rbd. Men, mine Herrer, dette Spørgsmaal har slet ikke ligget for; der har ikke været ansøgt om en smalsporet Bane, men om en bredsporet, og det forekommer mig, at under denne Forudsætning taber den Støtte, man ellers vilde søge i Forhandlingerne, en ikke saa liden Del af sin Kraft. Jeg finder saaledes slet ikke, at hverken min Forstand eller mit Begreb er i ringeste Maade afficeret af, at jeg vedgaar at have tænkt mig Muligheden af en saadan Fortolkning af Loven af 25de Juni 1870, men hvad jeg her maa gjøre opmærksom paa, er, at jeg kun har vedkjendt mig Muligheden af en saadan Fortolkning i private Samtaler med Statsraad Suel, og at jeg da ikke glemte at sige ham, hvad der forøvrigt overfor denne Mand burde have været overflødigt, at det selvfølgelig ikke kom an paa Indenrigsministerens Fortolkning, men paa den samlede Regjering's Fortolkning af Loven, idet Sernbanekoncessionens Meddelelse er en Statsraadsfag, der saaledes maatte forhandles af den samlede Regjering. Naar man nu har søgt en offentlig Udtalelse af mig i Skrivelsen af 17de Marts 1871, da forekommer det